

ZBS¹ Združenje bank Slovenije

SPLOŠNI POSLOVNI POGOJI BANK V REPUBLIKI SLOVENIJI

Ljubljana, februar 2003

Cilj in namen Splošnih poslovnih pogojev bank v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: SPPBS) v okviru Združenja bank Slovenije sta

zagotoviti večjo preglednost in razumljivost poslovanja bank s poenotenjem osnovnih pravil poslovanja s strankami.

Bančni posli so področje finančnega trga, na katerem osnovna pravila poslovanja s strankami doslej skoraj niso bila enotna.

S temi splošnimi pogoji želi Združenje bank Slovenije poenotiti osnovna pravila poslovanja s strankami tako, da bodo ti pogoji minimalni standardi, ki jih bodo zagotavljale vse banke, delujoče v Republiki Sloveniji. Minimalni standardi uravnotežijo pogodbeni odnos med banko in stranko in tako predstavljajo dobre poslovne običaje.

Splošni pogoji ne posegajo na vsa področja bančnega poslovanja in na nekaterih strankam dovoljujejo pogodbeno svobodo.

Sprejetje in uveljavitev SPPBS nista zakonsko obvezna. Republika Slovenija na področju finančnega prava ne sledi praksi enotnega urejanja finančnega trga in poslov na njem, zato je njihova uveljavitev še dodatno priporočljiva.

Pri pripravi predloga SPPBS je delovna skupina upoštevala vse elemente sicer razdrobljene zakonodaje s področja, med drugimi: zakon o bancništvu /Zban/ (Ur. list RS, št. 7/99 in 59/01), zakona o placilnem prometu /ZPlaP/ (Ur. list RS, št. 30/02), zakon o deviznem poslovanju /ZDP/ (Ur. list RS, št. 23/99 in 35/01), zakon o obligacijskih razmerjih /ZOR/ (Ur. list SFRJ, št. 29/78, 39/85 in 57/89), obligacijski zakonik /OZ/ (Ur. list RS, št. 83/01) ter zakone s področij civilnega prava (splošni predpisi, dedno pravo, civilno procesno pravo), gospodarskopravne ureditve (družbe, podjetja, zadruga, skladi ...) in varstva potrošnikov.

Eden od pglavitnih ciljev pri sestavljanju teh pogojev je bila razumljivost besedila, ki ostaja pravno korektno, saj nosi pravne posledice.

Vsebina SPPBS

Področja, ki jih obsegajo SPPBS, so:

1. Temeljna določila	
1.1. Veljavnost in obseg SPPBS ter njihove spremembe.....	05
1.2. Pomen pojmov.....	05
2. Temeljna pravila v razmerju med banko in stranko	
2.1. Bancna skrivnost in razkrivanje podatkov.....	06
2.2. Odgovornosti banke.....	06
2.3. Odgovornost banke za izbiro in delovanje agentov.....	07
2.4. Pravice do razpolaganja v primeru smrti stranke/ prenehanje pravnih oseb.....	07
2.5. Pravo in jurisdikcija.....	07
2.6. Komunikacijske poti.....	08
2.7. Obravnavanje pritožb.....	08
3. Odpiranje in vodenje računov	
3.1. Odpiranje računov.....	08
3.2. Pooblastila za razpolaganje.....	08
3.3. Elektronska izmenjava podatkov.....	09
3.4. Prejemanje vplacil in opravljanje izplacil prek računov.....	09
3.5. Obveščanje imetnikov računov o spremembah na računih.....	10
3.6. Usklajevanje stanj.....	10
3.7. Placilni instrumenti.....	10
3.8. Transakcije v različnih valutah.....	11
3.9. Trgovanje in posredovanje z vrednostnimi papirji in drugimi vrednotnicami.....	11
4. Dolžnosti stranke do sodelovanja	
4.1. Spremembe osebnega statusa iz zastopniških pooblastil.....	11
4.2. Narocila.....	12
4.3. Preverjanje obvestil banke in pritožbe.....	12
5. Stroški bancnih storitev	
5.1. Obresti in stroški v bancništvu.....	12
5.2. Spremembe višine obresti in stroškov.....	13
5.3. Pravice stranke do odstopa od pogodbe v primeru spremembe obrestne mere ali povečanja stroškov.....	13
5.4. Manjši izdatki.....	13

6. Zavarovanje bancnih terjatev do strank	
6.1. Zagotavljanje ali povečanje zavarovanja.....	13
6.2. Omejevanje zahtev po zavarovanju in ukinitve zavarovanj.....	14
6.3. Unovčenje zavarovanja.....	14
7. Zaščita depozitov	
7.1. Zajamcena vloga.....	15
8. Prenehanje poslovnega razmerja	
8.1. Pravice stranke.....	16
8.2. Pravice banke.....	16
9. Pojasnjevanje splošnih poslovnih pogojev	
9.1. Komisija za pojasnjevanje splošnih poslovnih pogojev.....	17
10. Prehodne in končne določbe.....	17
Seznam članic, ki so pristopile k tem splošnim pogojem.....	18

SPLOŠNI POSLOVNI POGOJI BANK V REPUBLIKI SLOVENIJI

1. Temeljna določila

1.1. Veljavnost in obseg splošnih poslovnih pogojev ter njihove spremembe

- 1.1.1. Splošni poslovni pogoji urejajo temeljna poslovna razmerja med stranko in banko.
- 1.1.2. Posebni poslovni pogoji urejajo posebna poslovna razmerja, še posebej transakcije z vrednostnimi papirji in poslovanje z /? izvedeni ?/ finančnimi instrumenti.
- 1.1.3. Tudi preostala poslovna razmerja (kot npr. menično poslovanje, čekovno poslovanje, direktna obremenitev in direktna odobritev, varčevalni računi, kartično poslovanje, placilni promet, elektronsko poslovanje, poslovanje s tujino, kreditno poslovanje, izdajanje elektronskega denarja) so lahko predmet urejanja s posebnimi poslovnimi pogoji, sklepi in navodili banke.
- 1.1.4. S posebnimi pogoji lahko banka spremeni in dopolni Splošne poslovne pogoje.
- 1.1.5. Banka splošne pogoje ter njihove spremembe in dopolnitve objavi na običajen način. Če se stranka s spremenjenimi ali dopolnjenimi Splošnimi pogoji ne strinja, ima pravico prekiniti poslovno razmerje z banko.
- 1.1.6. Velja, da je stranka privolila v spremembe in dopolnitve splošnih pogojev, če v 30. dneh od njihove objave ne poda pisne zahteve za prekinitve poslovnega razmerja z banko.

1.2. Pomen pojmov

- 1.2.1. Pojmi v splošnih poslovnih pogojih, posebnih poslovnih pogojih, sklepih in navodilih banke, ce ni izrecno navedeno drugače, pomenijo:
 - **bancna storitev:** finančna storitev sprejemanja depozitov in dajanja kreditov za svoj račun ter finančne storitve, za katere zakon določa, da jih lahko opravljajo samo banke,
 - **banka:** delniška družba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ima dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje bancnih storitev,
 - **finančna storitev:** bancne storitve in druge finančne storitve po zakonu o bancništvu,
 - **kritje:** pozitiven saldo na (transakcijskem) računu in odobrena prekoracitev pozitivnega stanja na računu,
 - **nalog:** zahteva, s katero stranka od banke terja prenos svojih sredstev na določen račun oz. izplacilo ali vplacilo z njenega računa,
 - **narocilo:** zahteva stranke banki, da ta opravi katero od finančnih storitev,
 - **poslovno razmerje:** katero koli pravno ali dejansko razmerje med

stranko in banko, ki ima elemente trajnosti (Poslovni odnos je poslovno razmerje!),

- **pritožba:** osebna, telefonska, pisna ali kako drugače zanesljivo podana izjava stranke o nestrinjanju z ravnanjem banke,
- **racun:** kateri koli racun stranke pri banki, ki izkazuje evidenco o stanju denarnih terjatev stranke do banke ali banke do stranke,
- **stranka:** fizicna ali pravna oseba ter oseba civilnega prava, ki stopi v poslovno razmerje z banko.

2. Temeljna pravila v razmerju med banko in stranko

2.1. Bancna skrivnost in razkrivanje podatkov

- 2.1.1 Vse informacije in podatki v poslovnem razmerju med banko in stranko so zaupni, razen v primerih, ko jih je banka dolžna posredovati tretjim osebam na podlagi njihovih pooblastil po veljavnih predpisih ali na podlagi pisne privolitve stranke.
- 2.1.2 Stranka dovoljuje banki, da si v skladu z veljavnimi predpisi sama priskrbi podatke, ki jih potrebuje v njenem poslovnem razmerju.

2.2. Odgovornost banke

- 2.2.1. Pri opravljanju svoje dejavnosti je banka odgovorna za ravnanje svojega osebja in tretjih oseb, ki jih pooblasti za izvajanje določenih storitev, povezanih z opravljanjem dejavnosti.
- 2.2.2. Banka nikakor ne odgovarja za škodo, nastalo zaradi motenj poslovanja, na katere nima vpliva; to velja zlasti v primeru višje sile ali nepredvidljivih dogodkov (kot so vojna, naravne nesreče, stavke, prometni zastoji, teroristicne akcije, motnje komunikacijskega sistema, ki jih povzročajo dejavniki zunaj banke, strankino neupoštevanje določenih varnostnih ukrepov).
- 2.2.3. Če se zgodi katera od zgoraj navedenih okoliščin, je banka upravičena storiti vse, kar se ji zdi potrebno za izvršitev obveznosti do stranke oziroma od nje zahteva določeno ravnanje za doseg istega cilja, razen v primeru, ko zakon določa drugače.
- 2.2.4. Ko banka izve za okoliščine, ki ji preprečujejo izvršitev strankinega narocila, mora o tem takoj obvestiti stranko.

2.3. Odgovornost banke za izbiro in delovanje agentov

2.3.1. Za izvajanje posameznih finančnih storitev lahko banka pooblasti posrednika ali systemskega operaterja (v nadaljevanju: agent). V skladu s pooblastili banke lahko agent deluje v imenu banke kot:

- posrednik pri komunikaciji,
- medbancni klirinški posrednik,
- agent banke za račun stranke in
- mesto, na katerega pošiljajo in sprejemajo naloge, ki jih pošilja in sprejema banka.

2.3.2. Banka je v celoti odgovorna za razmerje z agentom, pa tudi za njegovo delovanje in napake ter za opustitev agenta.

2.4. Pravice do razpolaganja v primeru smrti stranke/prenehanje pravnih oseb

2.4.1 Na podlagi prejetega obvestila o smrti stranke – fizične osebe banka onemogoči razpolaganje s sredstvi umrle stranke pri banki. V treh delovnih dneh po prejetju obvestila morajo pristojni banki predložiti uradni dokument o smrti. Če tega ne storijo, banka omogoči razpolaganje s sredstvi stranke pri banki.

2.4.2 Ko banka pridobi podatek o smrti stranke, preneha veljati upravičenje pooblaščenec za razpolaganje z njenimi sredstvi. Banka hkrati preneha izvajati storitve, za katere izvajanje jo je stranka trajno pooblastila. Pooblašcene osebe morajo banki vrniti vse instrumente za razpolaganje s sredstvi umrle osebe.

2.4.3 Banka ne odgovarja za škodo, nastalo kot posledico razpolaganja s sredstvi na računih po smrti stranke, če je ne obvestijo o smrti stranke.

2.4.4 Za razpolaganje s sredstvi pravnih oseb v primeru prenehanja teh ali omejitve njihove razpolagalne sposobnosti banka uporablja določbe veljavne zakonodaje.

2.5. Pravo in jurisdikcija

2.5.1 Poslovna razmerja med banko in stranko urejajo pravni akti Republike Slovenije.

2.5.2 Spore iz poslovnega razmerja med banko in stranko razrešuje pristojno krajevno sodišče, določeno po sedežu banke, razen v primeru, ko pristojnosti sodišča banka in stranka določita drugace.

2.6. Komunikacijske poti

- 2.6.1. Banka in stranka se lahko prosto dogovorita o uporabi določene komunikacijske poti. Pri tem sta dolžni izvesti ukrepe za zanesljivost identifikacije in varnost prenosa podatkov.
- 2.6.2. V primeru utemeljenega dvoma o identiteti stranke ali vsebini njene izjave ima banka kljub uporabi dogovorjene komunikacijske poti pravico zahtevati od stranke uporabo druge komunikacijske poti.

2.7. Obravnavanje pritožb

Banka ima vzpostavljen sistem obravnavanja pritožb, ki zagotavlja načela, roke, naloge, pristojnosti in odgovornosti za učinkovito obravnavanje in reševanje pritožb strank.

Banka seznanja svoje stranke z delovanjem sistema v pisnih virih, ki so na voljo v njenih poslovalnicah.

3. Odpiranje in vodenje računov

3.1. Odpiranje računov

- 3.1.1. Banka na podlagi zahteve stranke lahko odpre račun. Vodi ga na ime ali firmo stranke kot imetnika računa, ta pa je nosilec vseh pravic in obveznosti do banke.
- 3.1.2. Banki je treba pred odprtjem računa predložiti dokumentacijo, ki omogoča identifikacijo imetnika računa in podpise oseb, pooblaščenih za razpolaganje s sredstvi na računu, tudi ob upoštevanju določb zakona, ki se nanaša na preprečevanje pranja denarja.
- 3.1.3. Poleg imena ali firme je račun označen tudi s številko, ki jo določi banka. Na vseh nalogih, naročilih in informacijah se je treba sklicevati na oba podatka.

3.2. Pooblastila za razpolaganje

- 3.2.1. S sredstvi na računu lahko razpolaga le imetnik računa. Ta lahko tretje osebe izrecno in pisno pooblasti za razpolaganje s sredstvi na svojem računu. Pooblastilo se ne more nanašati na pravico nadaljnega izdajanja pooblastil in na zaprtje računa. Pooblastilo hrani banka. Preklic oz. sprememba pooblastila začne veljati na dan, ko je banka seznanjena z njim.

3.3. Elektronska izmenjava podatkov

- 3.3.1. Banka in stranka se lahko dogovorita za telefonsko in/ali elektronsko izmenjavo podatkov.
- 3.3.2. Če se ne dogovorita drugače, banka in stranka za urejanje odnosov pri elektronskem poslovanju uporabljata določila Zakona o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu.
- 3.3.3. Banka za uporabo elektronskih komunikacijskih poti lahko predpiše svoje splošne poslovne pogoje.
- 3.3.4. Za varno elektronsko izmenjavo podatkov s stranko banka uporablja take zaščitne mehanizme, da lahko zanesljivo preveri identiteto nalogodajalca bodisi z uporabo enolicne identifikacijske kode, ki jo dodeli imetniku transakcijskega racuna, bodisi z uporabo drugega podobnega načina preverjanja identitete.
Banka in stranka se zavezujeta k doslednemu spoštovanju varnostnih ukrepov, ki zagotavljajo čim manjše tveganje neavtoriziranega pristopa do podatkov, za spreminjanje podatkov in izgubo teh.
- 3.3.5. Banka seznani stranko z načini uporabe posamezne komunikacijske poti ter s priporočljivimi varnostnimi ukrepi z navodili za uporabo oziroma prek drugih medijev (npr. spletnih strani).
- 3.3.6. Vsa elektronska sporočila med banko in stranko, posredovana po dogovoru in varno, veljajo za verodostojna in nepreklicna.
- 3.3.7. Banka ne prevzema odgovornosti in škode zaradi morebitne izgube ali uniceanja katerih koli podatkov in opreme uporabnika zaradi namestitve in uporabe opreme za uporabo elektronske komunikacijske poti.
- 3.3.8. Banka krije morebitno škodo, ki bi jo stranki povzročile tretje osebe z vdorom v bancni informacijski sistem.

3.4. Prejemanje vplacil in opravljanje izplacil prek racunov

- 3.4.1. Po odprtju racuna je banka ves čas trajanja poslovnega razmerja nepreklicno pooblaščenca za sprejemanje in pripisovanje vplacil v dobro racunov stranke. Izplacila z racunov opravlja na podlagi nalogov imetnikov racunov v mejah sredstev na racunu in dovoljene prekoracitve pozitivnega stanja, skladno s posebno pogodbo, ki jo sklene z imetnikom racuna.
- 3.4.2. Banka opravlja izplacila z racuna brez naloga oziroma narocila stranke v primerih, kot jih zahtevajo predpisi.

3.5. Obveščanje imetnikov računov o spremembah na računih

3.5.1. Banka obvešča imetnika računa o spremembah stanja na računu z izpiskom stanja in prometa, ki ga sporoča na način, določen v pogodbi o vodenju računa.

3.6. Usklajevanje stanj

3.6.1. Napacno knjižno bremenitev ali odobritev računov, ne da bi jih odobrila komitent, ki so posledica zmote ali napake banke ali njenih zunanjih izvajalcev, banka lahko odpravi z nasprotno knjižbo, tako, da je stanje na računu stranke nespremenjeno, o čemer jo posebej obvesti.

3.6.2. Če stranka nasprotuje takšni uskladitvi – popravku, bo banka takoj po prejetju utemeljene pritožbe vzpostavila stanje pred popravkom.

3.7. Placilni instrumenti

3.7.1. Banka omogoča stranki poslovanje s temi placilnimi instrumenti:

- posebnimi položnicami kot placilnimi instrumenti, ki jih izdajatelj-upnik izda dolžniku, da ta gotovinsko ali brezgotovinsko poravnava obveznost do upnika na bancnem okencu, bancnem avtomatu, prek elektronskega bančništva ali po drugi dogovorjeni tržni poti;
- posebnimi nakaznicami kot placilnimi instrumenti, s katerimi nalagodajalec nakaže določen znesek denarnih sredstev upravicencu-prejemniku sredstev in mu s tem omogoči dvig sredstev v gotovini na bancnem okencu ali brezgotovinski prenos na njegov račun;
- direktnimi odobritvami kot kreditnimi placilnimi instrumenti - posebna oblika negotovinskega nakazila denarnih sredstev, ko nalagodajalec nakaže določen znesek denarnih sredstev v dobro računa upravicenca;
- direktnimi obremenitvami kot debetnimi placilnimi instrumenti, pri katerih dolžnik poravnava obveznosti do upnika z neposredno obremenitvijo svojega oziroma njegovega računa. Pri takem poravnavanju obveznosti upnik in banka skleneta pogodbo, dolžnik pa s posebnim pooblastilom, ki ga podpiše pri maticni banki ali upniku, pooblašča banko, da za poravnavo njegovih obveznosti z njegovega računa nakaže sredstva na račun upnika, tega pa, da pod določenimi pogoji na določen datum banki predloži nalog za obremenitev dolžnikovega računa v višini zneska nastale obveznosti;

- trajnimi nalogi kot kreditnimi placilnimi instrumenti, s katerimi placnik pooblasti maticno banko za poravnavanje njegovih obveznosti ali obveznosti dolžnika, ki se ponavljajo v fiksnem oz. določljivem znesku, v breme njegovega racuna in v korist transakcijskega ali drugega racuna pri maticni ali drugi banki;

in drugimi placilnimi instrumenti, ki jih uporabljajo v bancnem poslovanju.

3.8. Transakcije v različnih valutah

- 3.8.1. Vodenje deviznega dela racuna v posameznih tujih valutah je diskrecijska pravica banke.
- 3.8.2. Če ni izrecnega navodila stranke, lahko banka zneske v tuji valuti, v kateri ne vodi racuna, v skladu s posebnimi določili v pogodbi vpiše v dobro v slovenskih tolarjih.
- 3.8.3. Če banka stranki vodi racun v več tujih valutah in v tolarjih, lahko v primeru, če na racunu ni dovolj sredstev za izvršitev strankinega naloga v valuti, na katero se glasi nalog, izvrši konverzijo iz razpoložljivih tujih valut in tolarjev po nalogu imetnika racuna; če ni naloga za konverzijo, pa iz dobroimetja v kateri koli valuti. Banka bo izvršila konverzijo v skladu s posebnimi določili v pogodbi.

3.9. Trgovanje in posredovanje z vrednostnimi papirji in drugimi vrednotnicami

- 3.9.1. Poslovno razmerje med stranko in banko v zvezi s trgovanjem in posredovanjem z vrednostnimi papirji in drugimi vrednotnicami podrobneje urejajo poslovni pogoji za ta področja.

4. Dolžnosti stranke do sodelovanja

4.1. Spremembe osebnega statusa in zastopniških pooblastil

- 4.1.1. Banki je treba brez odlašanja in izrecno sporočiti vse spremembe okoliščin, pomembne za poslovno razmerje z njo, zlasti pa: ime oziroma firmo, sedež oziroma naslov, pooblaščenca in zastopnike, spremembe zaposlitve ali dejavnosti.
- 4.1.2. Obvestilo o spremembi mora stranka posredovati v pisni obliki s prilogami, ki dokažejo spremembo.
- 4.1.3. Vsa škoda in posledice, nastale zaradi nespoštovanja te obveznosti, bremenijo stranko.

4.2. Narocila

4.2.1. Stranka je dolžna banki posredovati jasna, popolna in nedvoumna narocila za izvedbo bancne storitve v okviru pogojev in urnika poslovanja banke. V primeru nujnosti izvršitve narocila mora stranka banko izrecno opozoriti na to in določiti rok, do katerega mora banka izvršiti takšno narocilo. Ob morebitni spremembi ali dopolnitvi narocila se mora stranka sklicevati na osnovno narocilo, ki je predmet spremembe ali dopolnitve.

4.3. Preverjanje obvestil banke in pritožbe

4.3.1. Stranka je dolžna vsakokrat in sproti preveriti pravilnost in popolnost vseh obvestil banke, kar še posebej velja za obvestila, ki jih prejema redno, kot npr. izpiske z računov, redne obracune in salde na računih, obvestila o izvršenih in neizvršenih nalogih.

4.3.2. Pritožbe je stranka dolžna posredovati banki takoj oziroma v dogovorjenih rokih v pisni obliki.

4.3.3. Če se stranka ne pritoži v določenih rokih, velja, da je odobrila obvestilo oz. dejanje ali ravnanje banke z obvestila.

4.3.4. Izostanek obvestila vsake vrste stranka sporoči banki na običajen način takoj po izteku roka, v katerem stranka običajno prejme tako obvestilo ali ki je sicer običajen za prejemanje takih obvestil.

5. Stroški bancnih storitev

5.1. Obresti in stroški v bancništvu

5.1.1. Obresti in stroški za bancne posle in druge finančne storitve so določeni na seznamu standardnih obrestnih mer banke in seznamu cen storitev banke. Če stranka naroči bancne posle ali storitve, navedene na omenjenih seznamih in če se z banko ne dogovori drugače, veljajo obresti in stroški, navedeni na veljavnem seznamu. Za vse bancne posle in storitve, ki tam niso navedeni in ki jih banka opravi po nalogu ali narocilu stranke oziroma za katere velja, da so v interesu stranke in katerih opravljanje je, glede na okoliščine, pričakovati le za placilo, banka lahko določi obrestno mero in višino stroškov po svoji presoji.

5.2. Spremembe višine obresti in stroškov

5.2.1. V primeru bancnih poslov s spremenljivo obrestno mero višino obrestne mere usklajujejo s pogoji iz ustrezne pogodbe. Višino stroškov za storitve, ki jih stranka ponavadi stalno uporablja v okviru poslovnega sodelovanja (npr. vodenja racuna), banka ustrezno spreminja v skladu s svojo poslovno politiko in za to ne potrebuje predhodnega soglasja stranke.

5.3. Pravica stranke do odstopa od pogodbe v primeru spremembe obrestne mere ali povecanja stroškov

5.3.1. Banka stranko obvesti o uskladitvi obrestnih mer in stroškov iz točke 5.2.1. teh Splošnih pogojev. V primeru spremembe obrestne mere ali povecanja stroškov v škodo stranke lahko ta, ce ni s pogodbo dogovorjeno drugace, odstopi od pogodbe s takojšnjo veljavo in odpovednim rokom 30 dni po prejetju obvestila o omenjeni spremembi. Ce stranka prekine pogodbeno razmerje z banko, kakršno koli omenjeno povecanje obresti in stroškov ne velja za prekinjeno poslovno sodelovanje. Banka omogoci ustrezen rok za poravnavo strankinih pogodbenih obveznosti v postopku prenehanja.

5.4. Manjši izdatki

5.4.1. Banka ima pravico zaračunavati izdatke, ki so posledica njenega izpolnjevanja naročil ali delovanja v domnevnem interesu stranke (predvsem telefonske in pošne stroške) ali v primeru predložitve, uveljavitve, izdaje in unovčitve zavarovanja kredita (predvsem stroške skladiščenja in stroške hrambe predmetov, zastavljenih za jamstvo).

6. Zavarovanje bancnih terjatev do strank

6.1. Zagotavljanje ali povecanje zavarovanja

6.1.1. Banka lahko od stranke zahteva predložitve obicajnih oblik zavarovanj za vse terjatve, ki bi lahko nastale kot posledica njunega sodelovanja, tudi ce so omenjene terjatve pogojne ali posledicne (npr. odškodnina za zneske, placane na podlagi jamstev, izdanih v korist stranke).

6.1.2. Ce je banka ob vzpostavitvi terjatev do stranke v zacetku delno ali povsem opustila zahtevke po predložitvi ali povecanju zavarovanja, lahko to kljub temu zahteva pozneje, vendar le, ce se pojavijo okoliščine oziroma jo seznanijo z okoliščinami, ki upravičujejo dolocitev višje stopnje tveganja pri uveljavljanju terjatev do stranke. To je lahko predvsem posledica dejanske negativne spremembe ali pretece negativne spremembe v premoženjskem stanju stranke ali zmanjšanja ali pretecega zmanjšanja vrednosti obstoječega zavarovanja.

- 6.1.3. Banka nima pravice zahtevati zavarovanja, ce se je s stranko izrecno dogovorila, da tej bodisi ni treba predložiti nikakršnega zavarovanja bodisi da mora zagotoviti le tisto zavarovanje, ki sta ga določili.
- 6.1.4. Banka da stranki ustrezen cas za predložitev ali povecanje zavarovanja. Ce banka namerava uveljaviti svojo pravico do odstopa od pogodbe brez odpovednega roka v primeru strankinega neupoštevanja obveznosti za predložitev ali povecanje zavarovanja v postavljenem roku, mora stranko opozoriti na posledice tega, preden odstopi od nadaljnjega izvajanja pogodbe.

6.2. Omejevanje zahtev po zavarovanju in ukinitvev zavarovanj

- 6.2.1. Banka lahko v skladu s točko 6.1.2. zahteva predložitev ali povecanje zavarovanja, dokler prodajna vrednost celotnega zavarovanja ne ustreza skupnemu znesku vseh terjatev, ki so posledica sodelovanja z banko (zavarovalni limit).
- 6.2.2. Ce prodajna vrednost zavarovanja trajneje presega zavarovalni limit, se na pobudo stranke ta lahko dogovori z banko o preureditvi zavarovanja. Pri izbiri zavarovanj za ukinitvev si bo banka prizadevala upoštevati zakonite interese stranke ali katere koli tretje osebe, ki je zagotovila zavarovanje za obveznosti stranke, vendar le, ce to ne bo prizadelo interesov banke. V dogovorjenem obsegu preureditve mora potem banka izpolniti narocila stranke, ki se nanašajo na postavke, ki so predmet zastavne pravice (npr. prodaja vrednostnih papirjev, vracilo depozitov).
- 6.2.3. Ce so bila dogovorjena merila vrednotenja posebnih zavarovanj drugacna od prodajne vrednosti, veljajo ta druga merila.

6.3. Unovcenje zavarovanja

- 6.3.1. Pri unovcitvi zavarovanja banka lahko izbira med zavarovanji. Pri unovcitvi zavarovanja in izbiri tega za unovcenje banka upošteva zakonite interese stranke ali katere koli tretje osebe, ki je zagotovila zavarovanje za obveznosti stranke, vendar le, ce niso prizadeti interesi banke.

7. Zaščita depozitov

7.1. Zajamcena vloga

- 7.1.1. Na podlagi določb zakona o bancništvu in predpisov, izdanih na njegovi podlagi glede sistema zajamčenih vlog ter skladno z direktivo Evropske skupnosti o jamstvenih shemah (94/19/EC) za izplacilo strankine vloge pri banki jamcijo druge banke in hranilnice s sedežem v Republiki Sloveniji.
- 7.1.2. Pri izračunu zneska zajamcene vloge terjatev do banke ali hranilnice ustrezno znižajo za vse obveznosti stranke do banke.
- 7.1.3. V primeru stečaja banke stranki njeno zajamceno vlogo izplacajo najpozneje v treh mesecih od dneva začetka stečajnega postopka. Vlogo izplacajo pri banki prevzemnici, ki jo določi Banka Slovenije ter ji zagotovi likvidna sredstva za izplacilo zajamčenih vlog.
- 7.1.4. Vloga je po zakonu o bancništvu skupno stanje vseh strankinih terjatev v tolarjih in tujih valutah do banke ali hranilnice na podlagi:
- pogodbe o vodenju transakcijskega računa,
 - hranilne vloge,
 - denarnega depozita,
 - potrdila o depozitu oziroma blagajniškega zapisa, ce ju izdajo kot imenski vrednostni papir.
- 7.1.5. Zajamcene vloge v tujih valutah izplacajo v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan začetka stečajnega postopka.
- 7.1.6. Vloga stranke ni zajamcena, ce sodi med:
- vloge drugih bank, hranilnic in drugih finančnih organizacij, ki so jih vložile v svojem imenu in za svoj račun,
 - vloge v zvezi s posli, zaradi katerih je bil imetnik vloge pravnomocno obsojen za kaznivo dejanje pranja denarja,
 - vloge držav, centralnih bank in lokalnih skupnosti,
 - vloge članov uprave in nadzornega sveta banke ali hranilnice ter njihovih ožjih družinskih članov,
 - vloge delnicarjev banke ali hranilnice, ki so v kapitalu banke ali hranilnice oziroma pri glasovanju posredno ali neposredno udeleženi z najmanj 5-odstotnim deležem,
 - vloge pravnih oseb, ki so od banke ali hranilnice odvisne družbe,
 - vloge članov uprave in nadzornega sveta pravnih oseb iz 5. in 6. alineje tega odstavka in njihovih ožjih družinskih članov,
 - vloge, ki jih glede na njihove lastnosti upoštevajo pri izračunu kapitala banke ali hranilnice,
 - vloge pravnih oseb, ki so po zakonu o gospodarskih družbah velike oziroma srednje družbe.

Prav tako niso zajamcene vloge, ki se glasijo na prinosnika, in vse vloge, ki so kakor koli anonimne oziroma identifikacije vlagatelja ni mogoče ugotoviti pred dnevom začetka stečajnega postopka.

8. Prenehanje poslovnega razmerja

8.1. Pravice stranke

- 8.1.1. Če banka in stranka nista posebej dogovorjeni drugače, lahko stranka kadar koli brez odpovednega roka prekine poslovno razmerje v celoti ali pa posamezen poslovni odnos ob predhodnem poplachu vseh obveznosti oziroma če zakon ne določa drugače.
- 8.1.2. Če se banka in stranka dogovorita o roku za posamezni poslovni odnos, lahko stranka tak odnos prekine brez odpovednega roka, če ima utemeljen razlog, zaradi katerega ne more nadaljevati poslovnega odnosa z banko. Poslovni odnos prekineta po obracunu zahtev banke, nastalih zaradi predčasne prekinitve poslovnega odnosa.
- 8.1.3. Če pogodbeno razmerje prekine banka, ima stranka pravico do razumnega obdobja za poravnavo svojih obveznosti do banke, še posebej vracilo kredita, razen za dejanja, ki jih je treba izvršiti takoj.

8.2. Pravice banke

- 8.2.1. Banka ima pravico prekiniti poslovno razmerje v celoti ali pa posamezni poslovni odnos s primernim odpovednim rokom, če datum prenehanja ali rok nista bila določena. Pri določitvi odpovednega roka banka upošteva upravičene interese stranke.
- 8.2.2. Prenehanje poslovnega odnosa v celoti ali pa posameznega poslovnega odnosa brez odpovednega roka je dovoljeno, če ima banka utemeljen razlog, ki je nesprejemljiv za nadaljevanje poslovnega odnosa s stranko, ob upoštevanju njenih legitimnih interesov. Taki razlogi so npr. nekorektne izjave stranke o njenem finančnem statusu, podatki, pomembni za odločanje banke pri dodeljevanju kreditov ali drugih storitev, ki vključujejo tveganje banke. Banka lahko prekine poslovni odnos brez odpovednega roka tudi zaradi neizpolnjevanja strankinih obveznosti glede zavarovanja bancnih terjatev.
- 8.2.3. V primeru nerednega odplacovanja oziroma zamud ali drugih primerov neizpolnjevanja obveznosti stranke ji banka ni dolžna omogočiti razumnega roka za poravnavo njenih obveznosti do banke.

9. Pojasnjevanje Splošnih poslovnih pogojev

9.1. Komisija za pojasnjevanje splošnih poslovnih pogojev

- 9.1.1. Za pojasnjevanje teh splošnih poslovnih pogojev se imenuje ustrezna sedemčlanska komisija pri Združenju bank Slovenije, ki tudi imenuje člane in predsednika.
- 9.1.2. Komisija za pojasnjevanje sprejema pojasnila in priporočila.
- 9.1.3. Pojasnila, kako uporabljati te pogoje, se objavijo enako, kot so objavljeni ti Splošni poslovni pogoji.
- 9.1.4. Priporočilo je strokovni predlog banki in stranki za ureditev določenega vprašanja.

10. Prehodne in končne določbe

Ti splošni pogoji veljajo za banke in hranilnice v Republiki Sloveniji, ki imajo dovoljenje za opravljanje bancnih storitev po Zakonu o bancništvu in so sprejele te pogoje.

Določila teh splošnih pogojev se uporabljajo za razmerja med banko in stranko, nastala po njihovi uveljavitvi.

Vsaka članica Združenja bank Slovenije ima pravico predlagati spremembe in dopolnitve teh splošnih pogojev, ki jih po obravnavi in sprejetju pri članicah Združenja bank Slovenije razglasi direktor Združenja.

Objavo teh splošnih pogojev in njihovih sprememb zagotovi Združenje bank Slovenije.

Ti splošni pogoji veljajo od 01.07.2003.

K tem splošnim poslovnim pogojem so pristopile članice Združenja bank Slovenije:

Abanka Vipava d.d.
Bank Austria Creditanstalt d.d., Ljubljana
Banka Celje d.d., Celje
NLB Banka Domžale d.d.
Banka Koper d.d., Koper
NLB Banka Zasavje d.d.
Delavska hranilnica d.d., Ljubljana
Factor banka d.d., Ljubljana
Gorenjska banka d.d., Kranj
Hypo Alpe-Adria-Bank d.d.
Hranilnica Lon d.d., Kranj
NLB Koroška banka d.d.
Nova Kreditna banka Maribor d.d., Maribor
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Poštna banka Slovenije d.d.
Probanka d.d.
Raiffeisen Krekova banka d.d.
SKB banka d.d., Ljubljana
BAWAG banka d.d.
Dezelna banka Slovenije d.d., Ljubljana
Volksbank – Ljudska banka d.d.
BKS Bank AG, Bancna podružnica